

"ישיבישע בלאט" - "הדף היומי" שו"ת ומ"מ - ל"עיון בעומק דברי הגמרא"

דף לה.

1. שלח ביד עבדו, וידוע הקושיא על הרמב"ם (שבועות ט' ו') דהעדים חייבים בבועת העדות אחר שיכפרו וישבעו אחרי תביעת הבע"ד או שלוחו, ואם תאמר דאיירי בבא בהרשאה היה לו לפרש (רעק"א)?
2. בשמים ובארץ הרי אלו פטורין, ועי' רמב"ם וראב"ד (שבועות יב' ג') שנחלקו אי פטורין לגמרי או שהשבועה חלה, ורק פטורין מקרבן (ראב"ד) וקשה מהיכי תיתי?

משיבוע אני עליכם כשתדעו לי עדות שתבואו ותעידוני וכו', ועי' רמב"ם שבועות ט' ח' דאוקמי שקבלו את השבועה ואמרו אמנו, ועי' רעק"א על המשניות ד' ט' אות לג' דא"כ הוי שבועת ביטוי ופטור עליה, ועי' רש"ש, ובתפארת ירושלים כתב דאם לא היה קדמה שבועה לעדים היינו מחייבים אותנו על שבועת העדות ולא על שבועת ביטוי וזה הקמ"ל, ועי' רא"ש סימן יט' דס"ל שכל הפטורים כאן במשנה נפטרים גם משבועת ביטוי, ולא כר"י מיגש והרמב"ם שחייבים.

תוד"ה או במה שהקשו שכבר תנא לעיל עד שיהיו כשרים להעיד, ולא הקשו שכבר תנא דין קרו"פ במכות, עי' תויו"ט ורש"ש, ובמה שתירצו שאיירי ב-ג' עדים ואחד קרו"פ, עי' רש"ש, והרמב"ן תי' דאיירי בקבל עליו קרובים, ע"ע רשב"א.

שלח ביד עבדו, והחידוש ביד עבדו יותר משאר שליח, עי' תויו"ט דאצלו לא יעזור הרשאה, וברעק"א על המשניות לד' כתב משום דעבדו כגופו.

אמר שמואל אפילו עידיו ביניהם, וכו' יכול אפילו וכו', בבאור הראיה לשיטת שמואל, עי' רש"י, ועיין ר"ן על הרי"ף ד"ה אמר שמואל.

המקלל.. עובר בלא תעשה, ועי' רמב"ם וראב"ד (סנהדרין כו' ג') אי מקלל בכינוי לוקה, והראב"ד (ע"ע בהשגות על הרי"ף) ס"ל דרק בשם המיוחד לוקה ומקרא דאם לא תשמור... ליראה את ה' הנכבד.. והפלא ה' את מכותך, ועיין ח' מרן רי"ז הלוי דאין המלקות על השבועה אלא על שעבר על יראת ה', ועי"ש ברמב"ם ה"ד שבלא שם וכינוי אינו לוקה, ועי' חזו"א סנהדרין כ' ז, האם הוא בל"ת ורק ממלקות איתמעט.

בענין מנין השמות שאינם נמחקים, עי' רמב"ם יסוה"ת ו' ב', ובכסף משנה שם, וביו"ד רעו"ט ובבאור הגר"א שם

ע"ב

יה-מ"י הרי זה אינו נמחק, ובטעם האיסור אי משום דהוי שם בפני עצמו או משום שהוא מקצת ה', עי' רמב"ם וראב"ד יסודי התורה ו' ד', עי"ש כסף משנה, ובקריית ספר, ועי' רדב"ז ח"ו שט' אי בנכתב ללא כוונה נמחק.

א"ד מאדני ה"ז נמחק, וגירסת הר"ח אינו נמחק, וביארו התוס' כיון שהוא שם המיוחד,

עי' רדב"ז הנ"ל, ועי' תורת חיים, ועי' שו"ע יו"ד רעו"י ברמ"א ובטל שם.

עי' צפנת פענח בענין כתיבת ב"ה במכתבים, וכן החמיר באגרות משה יו"ד ח"ב קלח'.

כל הטפל לשם וכו', ובענין איסור מחיקת הנטפלין, עי' רמב"ם יסוה"ת ו' ג' דנראה מדבריו שהוא מדרבנן, ועי' אור החיים דברים יב' ד' שהוא מה"ת, ועי' מנחת חינוך תלז' ד' שהכרעת האחרונים שהוא דרבנן.

בענין כתיבת שם שלא ע"מ לקדשו אי מותר למוחקו, עי' יראים שסו ותשב"ץ ח"א קעז, וע"ע פרי חדש יסוה"ת ו' ו', ובמחנה אפרים ח"י על הל' ס"ת מחלק בין מתכוון לכתוב את השם רק שלא לקדש ללא נתכוון לכתוב כלל, ועי"ש בתשב"ץ מה הדין קידש בטעות שם שאינו קודש.

כל שלמה האמורים בשו"ש קדש למי שהשלום שלו, ומ"מ נמחקים כיון ששם שלום בעצמו נמחק, (רא"ש שו"ת כלל ג' טו'), ושיטת התוס' (סוטה י.) ששלום אינו נמחק.

האלף לך שלמה ומאתיים לנוטרים את פרו, ועי' ריטב"א מהרש"א ופורת יוסף דקאי על יחס הכמות בין הת"ח לשאר העם, ועי' ר"י מיגש ורשב"א דקאי על חלק העם שרשאי המלך להמית בדיני המלכות.

התשובות

השתדלנו להביא את תמצית דברי המפרשים, מלבד אלו המובאים בגמ' כמו תוס', מהרש"א רש"ש וכדו'

1. בלחם משנה (שם ז' ו') ועוד תירצו דכשעשאו שליח לגבות הממון יכול להשביעו וחייב על כפירתו כיון שהעדות היא בשבילו לצורך גביית הממון אף שאיננו בעליו, חשיב הבעלים על השבועה לענין זה.

2. ביאר במרכבת המשנה שם שהלכו בזה לשיטתם שנחלקו (ב' ג') האם שבועה בלא הזכרת ה' לוקה או לא, ובמחנה אפרים הקשה שעדיין לרמב"ם ב' ד' אסור לעבור על השבועה ופה כתב שמחמירים עליו שלא ינהג קלות ראש בנדירים, וע"כ כיון שהזכיר בשמים וארץ חמיר טפי.

לע"נ הרב חיים בן ציון בה"ג רבי משה זצ"ל נלב"ע טו' כסלו תשע"ח

להנצחות והארות 0527652935, או 7652935@gmail.com לקבלת הדף במייל שלח

בקשה לכתובת זו, והדף יישלח אליך בל"ג מידי יום.

חדשו נפתח קו טלפון בו ניתן לשמוע את השאלות והתשובות מידי יום-0795255901

השאלות ינתנו מידי בוקר - התשובות בשעות אחה"צ בקרוב יהיה ניתן להשאר תשובות.